

Wyrok z dnia 20 maja 1998 r.

I PKN 137/98

Ugoda, na mocy której pracodawca zwalnia pracownika od obowiązku świadczenia pracy w okresie pozostającym do uzgodnionej przez strony daty rozwiązania umownego stosunku pracy, mimo niewykorzystania przez pracownika przysługującego mu urlopu wypoczynkowego, nie narusza art. 18 § 2 KP i jest ważna.

Przewodniczący: Prezes SN Jan Wasilewski (sprawozdawca), Sędziowie: SN Jadwiga Skibińska-Adamowicz, SA Alina Krusz-Stankiewicz.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 20 maja 1998 r. sprawy z powództwa Kazimierza P. przeciwko Towarzystwu Inwestycyjnemu „D.” Spółce z o.o. w W. o zapłatę, na skutek kasacji strony pozwanej od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku z dnia 2 grudnia 1997 r. [...]

o d d a l i ł kasację.

U z a s a d n i e n i e

Sąd Rejonowy-Sąd Pracy na podstawie art. 171 § 1 pkt 1 KP zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 6.249,75 zł z odsetkami jako ekwiwalent pieniężny za nie wykorzystany urlop wypoczynkowy w wymiarze 75 dni. Sąd ten ustalił, że strony pozostawały w stosunku pracy nawiązanym na czas nie określony i w dniu 21 sierpnia 1996 r. w innym postępowaniu przed Sądem zawarły ugodę, w której postanowiły rozwiązać umowę o pracę z dniem 30 listopada 1996 r., ze zwolnieniem powoda od obowiązku świadczenia pracy w okresie pozostającym do zakończenia stosunku pracy. Powód nie wykorzystał w naturze przysługującego mu urlopu wypoczynkowego przed rozwiązaniem stosunku pracy między stronami, a zatem zasadne było jego żądanie wypłacenia ekwiwalentu pieniężnego.

Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił apelację pozwanego od tego wyroku. Sąd Wojewódzki również uznał, że powód - wbrew twierdzeniom pozwanego - nie wykorzystał urlopu w naturze i zgodnie z obowiązującymi przepisami nabył prawo do ekwiwalentu pieniężnego. Wprawdzie pozwany w piśmie z dnia 3 września 1996 r. polecił powodowi wykorzystanie urlopu przed rozwiązaniem stosunku pracy, jednakże powód nie wyraził zgody, powołując się na treść zawartej ugody. W ocenie Sądu Wojewódzkiego ugoda, w której pracodawca zwalnia pracownika od obowiązku świadczenia pracy do czasu rozwiązania umowy o pracę nie jest sprzeczna z treścią art. 18 § 1 KP i jest ważna. Pracownik zwolniony z obowiązku świadczenia pracy pozostaje w dyspozycji pracodawcy i nie może swobodnie wykorzystywać tego okresu, tak jak urlopu. Powód w tym okresie poszukiwał pracy. Wobec treści ugody i sprzeciwu powoda, pozwany nie mógł skutecznie zobowiązać go do wykorzystania urlopu w okresie, w którym był on zwolniony od świadczenia pracy.

W kasacji pozwany zarzucił naruszenie przez Sądy orzekające w sprawie art. 18 i 171 KP i wniósł o zmianę obu wyroków oraz oddalenie powództwa albo uchYLENIE tych wyroków i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu kasacji skarżący twierdził, że poinformował powoda o konieczności wykorzystania urlopu przed rozwiązaniem stosunku pracy i powód wykorzystał przysługujący mu urlop. Zwolnienie powoda od obowiązku świadczenia pracy dotyczyło okresu poza okresem należnego mu urlopu. Pozwany musiał udzielić powodowi urlopu w naturze, wobec bezwzględnie obowiązującego przepisu art. 171 KP, którego strony nie mogły naruszyć w ugodzie ze względu na treść art. 18 KP. Postanowienie ugody w okresie pokrywającym się z nie wykorzystanym urlopem wypoczynkowym było nieważne.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z mocy art. 393¹ KPC Sąd Najwyższy - poza obowiązkiem uwzględnienia z urzędu stwierdzonej nieważności postępowania - rozpoznaje sprawę w granicach kasacji, które określają przytoczone w niej podstawy. Z dwu wymienionych w art. 393¹ KPC podstaw kasacji pozwany wskazał tylko jedną, a mianowicie naruszenie przepisów prawa materialnego. Nie zgłaszając zarzutu naruszenia przepisów postępowania i nie wskazując żadnego przepisu prawa procesowego, któremu - w jego

przekonaniu - uchybił Sąd Wojewódzki w sposób mogący mieć wpływ na wynik sprawy, skarżący pozbawił się możliwości skutecznego kwestionowania prawidłowości ustaleń zawartych w zaskarżonym wyroku. Orzekające w sprawie Sądy ustaliły, że powód nie wykorzystał przysługującego mu urlopu wypoczynkowego w naturze przed rozwiązaniem stosunku pracy. W takiej zaś sytuacji prawo powoda do ekwiwalentu pieniężnego wynika wprost z treści art. 171 § 1 pkt 1 KP i zarzut naruszenia tego przepisu jest nieuzasadniony.

Przy ustaleniu, iż powód nie wykorzystał urlopu w naturze, które to ustalenie z podanych wyżej przyczyn nie mogło być skutecznie zakwestionowane w postępowaniu kasacyjnym, nie ma znaczenia ocena, czy treść zawartej przez strony umowy naruszała przepis art. 18 KP. Nawet podzielenie poglądu skarżącego nie mogłoby doprowadzić do uwzględnienia kasacji. Sąd Najwyższy podziela jednakże stanowisko Sądu Wojewódzkiego, iż zwolnienie pracownika, który nie wykorzystał urlopu wypoczynkowego, od świadczenia pracy w okresie pozostającym do daty rozwiązania stosunku pracy, nie powoduje nieważności umowy stron z mocy art. 18 § 2 KP. Takie postanowienie umowy jest bowiem korzystniejsze dla pracownika od obowiązujących przepisów prawa pracy. Niezrozumiałe też jest twierdzenie skarżącego, że treść zawartej przez strony umowy pozostaje w sprzeczności z bezwzględnie obowiązującym przepisem art. 171 KP. Przepis ten ma charakter bezwzględnie obowiązującym w tym sensie, że jeżeli pracownik nie wykorzystał urlopu wypoczynkowego z powodów w nim wymienionych, to przysługuje mu ekwiwalent pieniężny i to bez względu na przyczynę niewykorzystania urlopu.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 393¹² KPC oddalił kasację.

=====